

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.21.212/2016/4.

A tanács tagjai: Wellmann György a tanács elnöke
Tamáné dr. Nagy Erzsébet előadó bíró
. Puskás Péter bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Szabó-Nagy Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: dr. Szabó-Nagy Péter ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: támogatási szerződéstől való elállás
érvénytelenségének
megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Ítélet tábla
Gf.III.30.506/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Törvényszék
11.G.40.176/2013/48.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2009. augusztus 20-án a tulajdonában álló H., T. utca 152. szám alatti ingatlanra építendő raktár és csarnok

létesítéséhez K. Város Önkormányzata Építésügyi Hatóságától engedélyezési határozatot kapott. A felperes projekt javaslatot nyújtott be a Dél-Alföldi Operatív Program (a továbbiakban: DAOP) keretén belül kiadott "telephely fejlesztés" tárgyú felhívásra. Ennek eredményeként a N. F. Ü., az alperesi jogelőd, mint Támogató és a felperes mint Kedvezményezett között a D-A R. F. Ü. (a továbbiakban: DARFÜ) közreműködése útján 2010. február 11. napján támogatási szerződés jött létre. A szerződés tárgya a projekt adatlapon és annak mellékleteiben rögzített projekt elszámolható költségeinek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és a Hazai Központi Költségvetési Előirányzatból nyújtott, vissza nem térítendő támogatása volt. Rögzítették, hogy a benyújtott dokumentumokban, vagy közölt tényekben bekövetkező változást a Kedvezményezett annak bekövetkeztét követően haladéktalanul köteles bejelenteni és a bejelentéshez köteles a módosított dokumentumot csatolni. A szerződés 2., 3. pontja szerint annak elválaszthatatlan részét képezték az Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) is. Az ÁSZF 4.4. és 4.5. pontjai alapján a Kedvezményezett a szerződés aláírásával kijelentette, hogy ha a projekt részben vagy egészben meghiúsul, illetve a támogatást szabálytalanul használja fel, a támogatást vissza kell fizetnie. A projekt elszámolható költségeinek 20 %-át meghaladó mértékű költségváltozások esetén költségkategóriák szerinti bontás bejelentése mellett a Kedvezményezett jogosult a szerződés módosítását írásban kezdeményezni az alátámasztó dokumentumokkal együtt. Az ÁSZF IX.1/b. és q. pontjai szerint szerződésszegésnek minősül többek között, ha bebizonyosodik, hogy a Kedvezményezett a projekt megvalósítása során, vagy a pályázati dokumentációban a pályázat szakmai pénzügyi tartalmát érdemben befolyásolva valótlan, hamis adatok közölt, vagy bármelyik nyilatkozata valótlanul bizonyul. A Kedvezményezett bármely egyéb kötelezettségszegése is megalapozza a szerződéstől való elállást. A szerződéstől történő elállás esetén a Kedvezményezett az addig igénybe vett támogatást, beleértve az előleget is, az elállás időpontjában érvényesen jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő, de legalább 20 % kamattal növelten köteles visszafizetni. A projekt összköltségét 197.146.310 forintban határozták meg. A támogatás mértéke a projekt elszámolható költségének 50 %, de legfeljebb 98.573.155 forint. Az igényelt előleg legmagasabb összege 39.429.262 forint. A szerződés megkötése nyomán a felperes 2010. április 13-án az előleg legmagasabb összegét a kivitelezéshez megkapta.

A felperes 2010. április 16-án vállalkozási szerződést kötött a perben nem álló M. Kft.-vel a raktárcsarnok építési engedély alapján történő felépítésére. Az építkezés megkezdését követően a csapadékos időjárás miatt az építkezés csúszott, illetve nehézségekbe ütközött. Az építési kivitelezési munkák 2010 év végére fejeződtek be, a felperes 2010. december 13-án használatbavételi engedélyt kapott, majd 2010. december 15-n benyújtotta a

záróprojekt előre haladási jelentést és az ehhez kapcsolódó záró kifizetési kérelmet. A DARFÜ 2011. január 3-án a felperest hiánypótlásra hívta fel, illetve január 25-én helyszíni ellenőrzést is tartott. A DARFÜ 2011. február 17-én tájékoztatta a felperest, hogy a pályázatához beadott árajánlat és a megkötött vállalkozói szerződés mellékletét képező árajánlat nem feltethető meg egymásnak, erre tekintettel kérte azon nyilatkozat benyújtását, amelyet a kivitelezővel együtt a felperes tesz és amely szerint a pályázatban megadott műszaki tartalom valósult meg a kivitelezés során és a beépített anyagok mennyisége és minősége megegyezik a betervezettekkel. A DARFÜ 2011. április 13-án műszaki szakértő bevonásával rendkívüli helyszíni szemlét tartott annak érdekében, hogy a számlarészletezők mögötti tényleges teljesítést ellenőrizze, továbbá, hogy a megvalósított műszaki tartalom, illetve a pályázatban bejelentettek közötti eltéréseket rögzítse. A felkért szakértő 2011. május 25-én benyújtott szakvéleményében megállapította, hogy a pályázathoz csatolt költségvetések nem az engedélyezett két hajós új raktáracsarnok építési munkáiról készültek, hanem feltehetőleg a korábban megvalósult csomagoló üzem és raktáracsarnok elnevezésű épületek alapján készítették el azokat. Az egyes munkanemekben elszámolni kívánt mennyiség nem valósak, több ponton a költségvetési tételhez hozzátartozó mennyiségi értékek irreálisak. A fentiekre tekintettel a DARFÜ 2011. május 27-én úgynevezett szabálytalansági eljárást indított a felperessel szemben, illetve a NAV illetékes bünyügyi igazgatóságánál is feljelentést tett jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntette, illetve az Európai Községek pénzügyi érdekeinek megsértése büntette gyanúja miatt. A nyomozóhatóság által kirendelt igazságügyi építésszakértő, valamint az igazságügyi épületvillamossági szakértő szakvéleménye szerint a ténylegesen elvégzett munkákhoz képest jelentős túlszámlázás állapítható meg 50.000.000 forintot meghaladó mértékben. Az alperesi jogelőd erre tekintettel megállapította, hogy a felperes mint Kedvezményezett a projekt elszámolása során a projekt tartalmát érdemben befolyásoló valótlan adatokat szolgáltatott és a ténylegesen elvégzett munkák értékénél nagyságrendekkel nagyobb összegű számlákkal kívánta a támogatást igénybe venni, továbbá a valóságban el nem végzett munkák után is. A Támogató alperesi jogelőd 2012. augusztus 13-án a támogatási szerződéstől elállt és felhívta a felperest a támogatási előleg kamatokkal történő visszafizetésére. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2013. június 11. napján határozatában az úgynevezett szabálytalansági döntést helybenhagyta.

A felperes a DARFÜ-vel 2013. december 16. napján a jogosulatlanul kifizetett támogatás késedelmi kamatokkal növelt összegének visszafizetésére részletfizetési megállapodást kötött, amelynek a felperes folyamatosan eleget tett.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes 2013. március 5. napján közölt elállási nyilatkozata érvénytelen, továbbá vitatta a szabálytalanságot megállapító határozat érvényességét is. Hivatkozott arra, hogy a nyomozóhatóság előtt kezdeményezett eljárás még nyomozati szakaszban van, vádemelés nem történt. Állítása szerint túlszámlázást nem követett el és meg nem valósult munkálatokról számlákat nem használt fel. Hivatkozott arra, hogy a tervezettnél jóval több földmunkát, alapozási munkát kellett készíteni, illetve zúzalékkő-tükörkészítésre is szükség volt a felázás miatt. Különösen kifogásolta a szakértői véleményben ezzel kapcsolatban megjelölt munkatételeket. Hivatkozott arra, hogy az elállás azért is jogszabálysértő, mert az nem felel meg a jogszabályok által biztosított arányosság követelményének. A Támogató a legszigorúbb jogkövetkezményt alkalmazta a támogatás összegének arányos csökkentése helyett.
- [3] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Utalt arra, hogy a támogatási összeg csak a projektszerződés maradéktalan teljesítése esetében minősül vissza nem térítendőnek, ugyanakkor a beszerzett szakértői vélemény alapján olyan jelentős eltérések voltak az elszámolás és a ténylegesen elvégzett munkák között, amely megalapozta a jogkövetkezmény alkalmazását. A felperesnek a változásokat módja lett volna szabályszerűen bejelenteni, a módosítást azonban nem indítványozta.

Az első- és másodfokú határozat

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy a támogatási szerződés mint atipikus szerződésfajta esetében a perbeli időszakban a 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet, a 281/2006. (XII.23.) Korm. rendelet, a 292/2009. (XII.09.) Korm. rendelet, valamint a 19/2007. (VII.30.) MeHVM rendelet háttérszabályai voltak irányadók, a perbeli szerződés részét képezték továbbá az Általános Szerződési Feltételek is. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az ajánlattételi költségvetésben szereplő munkatételek a bizonyítékok alapján magasabb egységárral szerepeltek, mint az építőipari normagyűjteményben szereplő referenciaárak, ezen kívül a költségvetésben nem kizárólag a megvalósított épület munkamozzanatait leíró költségvetési tételek találhatók. A kivitelezés költsége összességében az ajánlati költségvetéstől eltért, az ajánlati költségvetés emellett olyan hiányosságokban szenvedett, amely alapján az épület meg sem valósulhatott volna. Az elkészült mű néhány részletében szakszerűtlenül kivitelezett. A bíróság a felperes terhére rótta, hogy a vállalkozó által vezetett építési napló hiányos volt. A záróprojekthez kapcsolt költségvetést a kivitelező nem a megvalósulási tervek alapján készítette el, az nem egyeztethető össze a ténylegesen elvégzett kivitelezési munkákkal. A záróelszámolási dokumentáció minden költségvetési

fejezet vonatkozásában eltér a szerződéskötéskor rendelkezésre bocsátott pályázati költségvetés adataitól, a két dokumentum műszaki tartalma nem is vethető össze. A projekt zárási anyaga nem felel meg a támogatási szerződésben, illetve a jogszabályokban előírt elszámolási rendnek. Erre tekintettel a felperes szerződésszegése bizonyított, a felperes mind a pályázati dokumentációban, mind pedig a projekt megvalósítása során a műszaki, pénzügyi tartalmat illetően valótlan, hamis adatokat közölt. Megszegte tehát a szerződés 7. számú melléklete 3. pont, 1.1. pontját is, így a támogatás rendeltetésszerű felhasználása, illetve a valótlan adatok közlése miatt a szerződésszegés súlyával arányban álló volt az alperesi jogelődnek a szerződéstől való elállása.

[5] Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a perköltség összegét illetően, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokból, az okirati bizonyítékokból helyes tényállást állapított és helyes jogi következtetéseket vont le. A másodfokú bíróság a jogvitához kapcsolódó rendelkezések körében utalt még az Európai Unió forrásból finanszírozott pénzügyi támogatások jogi hátterét adó, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényre, illetve az államháztartás működési rendjét szabályozó 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet 87. § (1) bekezdésére, valamint a 281/2006. (XII.23.) Korm. rendelet végrehajtási részletszabályaira is. Megállapította, hogy a felperes kereseti kérelme az elállás "érvénytelenségének" megállapítására irányult, ugyanakkor az elállás jogszerűtlensége nem eredményez érvénytelenséget, hanem az alperes szerződésszegésének megállapítására vezet. Erre tekintettel a felperes a szerződésből származóan a továbbiakban teljesítést követelhetne. Figyelemmel arra, hogy nem az elállás érvénytelenségének megállapítása történik, a felperes az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 239/A. §-a alapján megállapítási pert nem indíthat, a Pp. 123. §-a alapján az abban foglalt feltételek hiányoznak. Ha a felperes alappal hivatkozhatna az elállás jogszerűtlenségére, úgy marasztalási keresetet is elő tudna terjeszteni, nem áll fenn tehát az a feltétel, hogy a felperes teljesítést nem követelhet.

[6] A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor abban az esetben, ha az elállás jogellenessége iránti megállapítási keresetet a felperes előterjeszthette volna, az akkor sem lett volna megalapozott. A perbelihez hasonló támogatási szerződések megkötése során a közigazgatási, pénzügyi szabályok alkalmazása mellett a fennálló jogviszonyban a polgári jog szerződési szabályokat is alkalmazni kell, így az ilyen szerződések esetén is felmerül a szerződés teljesítésére, a szerződésszegésre, vagy az

elállásra vonatkozó Ptk.-beli rendelkezések alkalmazása. A Ptk. 320. §-a szerint az elállási jogosultság szerződésen, vagy jogszabályon alapulhat. A jelen esetben az ÁSZF IX.1./b. és q. pontjait jelölte meg az alperes és az elállását a IX.2.2/i. és k. pontjaira tekintettel gyakorolta. Az elállás azon alapult, hogy a pályázati dokumentációban és a projekt megvalósítása során a projektet érdemben befolyásoló adatok szolgáltatása nem volt megfelelő, illetve a záróprojekt jelentés megvalósulási költségadatokat nem voltak összeegyeztethetők a projekt költségvetésével. Az eljárás bírósága ebben a körben széleskörű szakértői bizonyítást is lefolytatott. Ennek során figyelembe vette az alperes által felkért magánszakértő, valamint a büntetőeljárás során kirendelt B. G. műszaki szakértő megállapításait is. Az így kimutatott eltérésekhez hozzáadódik a büntetőeljárás során kirendelt K. I. szakértő által kimutatott eltérés is. A büntetőeljárásban kirendelt két szakértő véleménye együttesen 50.000.000 forintot meghaladó túlszámlázás tényére utalt. Emellett a bíróság a perben kirendelte dr. V. S. igazságügyi szakértőt, aki a büntetőeljárásban eljáró szakértők megállapításaival egyezően rögzítette, hogy a pályázati költségvetés nem a megvalósítási tervek alapján készült és nem a ténylegesen végzett kivitelezési munkákra vonatkozik. Ha a felperes azt állította, hogy a költségvetésben szereplő munkákkal valósította meg az épületet úgy valótlan adatot közölt, emellett a dokumentálás hiányos, a kivitelezői teljesítési igazolások szintén hiányosak, így a jelentések felmérése utólag kellő pontossággal szakszerűen már nem is végezhető el. Mindezek a körülmények a másodfokú bíróság szerint is meg alapozzák a felperes szerződésszegésének megvalósulását és az alperes által előadott elállási okok fennállását. Ehhez képest a felperesi magánszakértő csak általánosságban cáfolta a piaci árakhoz való igazodással kapcsolatos igazságügyi szakértői álláspontokat. Az elállási jog gyakorlásának arányosságával kapcsolatban a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a jelen speciális jogviszonyra számos külön jogszabály is vonatkozik, amelyek összességében jóval szigorúbb teljesítési, teljesítésigazolási és elszámolási szabályokat tartalmaznak, mint a Ptk. általános rendelkezéseiből fakadó törvényi elvárás. Ennek egyértelmű oka az, hogy közpénzből, illetve uniós forrásból kap támogatást a sikeres pályázó, így ezzel el is kell számolnia. A felperes által elkövetett szabálytalanságok együttesen megvalósítják, illetve elérik azt a szintű szerződésszegést, amely az ÁSZF IX.2/i. pontja alapján az alperes számára az elállást lehetővé tették. A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy emellett az alperesi jogelőd többszöri felhívással, póthelyszíni szemlével megpróbálta a szerződés fenntartását, azonban ez nem járt sikerrel. Ezt követően jogszerűen gyakorolta az elállás jogát, amely szerződés visszamenőleges hatályú megszűnését eredményezte a Ptk. 320. § (1) bekezdése alapján és ez megalapozta a felperes elszámolási kötelezettségét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A jogerős ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Ebben elsődlegesen mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett a kereseti kérelemnek helyt adó új határozat meghozatalát kérte, annak megállapítását, hogy az alperes elállása nem felelt meg a jogszabályoknak. Másodlagosan mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárás és új határozat hozatalára való utasítására vonatkozó kérelmet terjesztett elő. Álláspontja szerint a megállapításra irányuló kereseti kérelem a Pp. 123. §-ában foglaltak alapján előterjeszthető volt a felperes részéről ugyanis az elállás jogellenességének megállapítása biztosíthatta volna, hogy a felek közötti támogatási szerződés továbbra is hatályba maradjon és a felperes igényt tarthasson az alperes teljesítésére, illetve mentesüljön az előleg visszafizetési kötelezettség alól, a felperesnek tehát ebben a körben a jogvédelmi szükséglete megállapítható. A felperes a támogatási összeg teljes megfizetésére a Ptk. 198. § (1) bekezdése alapján csak a záróprojekt előrehaladási jelentés elfogadását követően tarthat igényt. Az elállás a Közreműködő felróható magatartására vezethető vissza, a DARFÜ tisztában volt azzal, hogy vis maior miatt módosítani kell a szerződést, de arra még sem tartott igényt. A felperes a DARFÜ kérése szerint járt el és ez lett utóbb az elállás alapja.

Az elállási jog gyakorlásának szabálytalanságával kapcsolatban a felperes hivatkozott a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 87. § (2) bekezdésére, amely alapján a szabálytalansági eljárás lefolytatását a DARFÜ felfüggesztette. A döntést tehát szükségszerűen egy másik eljárásnak kellett volna megelőznie, az előkérdést kellett volna tisztázni, ezt a döntést azonban az elállás nem várta meg. Az ÁSZF IX.9.2.i. pontja is akként rendelkezik, hogy a lefolytatott szabálytalansági eljárás eredményeként állhat el a jogosult, ha hitelt érdemlően bebizonyosodik (k. pont), hogy valótlán, hamis adatszolgáltatás történt az igénylés, illetve a pályázat benyújtásakor.

- [8] A felperes vitatta, hogy a pályázat benyújtása során hamis, valótlán adatot közölt volna és ezzel szerződésszegést követett volna el. A pályázat benyújtásakor valós adatközlés történt, lehet, hogy az nem volt elég részletes, de a szerződés céljának meghatározására alkalmas volt. Az építkezés során a generálkivitelezés tartalmát módosítani kellett, ezt a DARFÜ tudomásul vette, így az előrehaladás során sem volt hamis adatközlés, csak a valóságban történt változást követte le a felperes által megjelölt tartalom. Mindkét fokú bíróság jogszabálysértően jutott arra a jogi következtetésre, hogy a felperes már a pályázat benyújtásakor valótlán adatokat szolgáltatott. A bíróságok ezzel megsértették a Pp. 206. § (1)

bekezdésében foglalt, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó rendelkezést. Az alperesi jogelőd felróható magatartására kíván az alperes előnyök szerzése végett hivatkozni, amely a Ptk. 4. § (4) bekezdésébe ütközik. A DARFÜ igazgató-helyettesének a NAV megkeresésére adott válaszlevele rögzítette, hogy a pályázat mind formailag, mind tartalmilag megfelelő volt és a pályázat elbírálható volt.

Az eljáró bíróságok a szakvélemények megállapításaiból is téves következtetéseket vontak le, nem vették figyelembe, hogy az egyes szakértői vélemények megállapításai között jelentős különbségek vannak. Így B. G. 2012. január 24-i szakvéleményében az épület műszaki tartalmát a szokásos piaci árak alapján újraárazta és a szakvélemény szerint 40.458.855 forint túlszámlázás történt. 2013. november 14-én S. M., a felperes által felkért szakértő egyes megállapításait elfogadva a túlszámlázás mértékét 28.136.285 forintban határozta meg, amely jelentős nagyságrendű különbséget jelent. S. M. szakértő a megnyitott számlák és a piaci árak megfelelő számítások alapján a különbözetet 8.907.109 forintban állapította meg, az eltérés mintegy 5,9 %, amely nem tekinthető a felperes súlyos szerződésszegésének, amely az elállást megalapozta. Az ügyben a problémát az jelenti, hogy a szakértői elemzések vélelmen alapszanak, a semmitmondó ajánlattételi költségvetés és a helyszínen látottak alapján a két költségvetést kellene összevetni. Az előkészítési hiányosságokat a szakértői vélemények bár tettek erre kísérletet, nem tudták orvosolni, ezért nem lehet megalapozott összehasonlítást tenni. A pályázati fejlesztési cél ugyanakkor a szakértők szerint is megvalósult, a pályázati összeget erre használták fel, a felperes használatba vételi engedélyt is kapott a megvalósult beruházásra, ez alátámasztja, hogy a pályázati dokumentumokban meghatározott műszaki paraméterekkel rendelkező épület került felépítésre.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[10] A felperes a felülvizsgálati kérelemben a bizonyítékok mérlegelését támadta, az eljáró bíróságok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti téves mérlegelésére hivatkozott. A Kúria a felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen, akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Ez a jelen ügyben nem volt megállapítható. A felperes a felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a pályázat benyújtásakor, illetve a projekt megvalósulása és annak

zárójelentése leadása során nem történt a részéről hamis adatközlés. A kifejtettek alapján nem adott okot az alperesnek az elállásra, az alperes elállása tehát jogellenes volt. A rendelkezésre álló szakértői vélemények a felperes előadását nem támasztották alá, sőt annak ellenkezője állapítható meg. A perben számos igazságügyi szakértő eljárta, részben a Közreműködő által felkért szakértők, részben a büntetőeljárásban kirendelt műszaki szakértő, illetve villamossági szakértő és a peres eljárásban is kirendelte a bíróság dr. V. S. igazságügyi szakértőt. A felperes helytállóan hivatkozik arra, hogy a túlárzás kérdésében az egyes szakértői vélemények között volt különbség, azonban még a felperes által felkért S. M. igazságügyi szakértő is a piaci árak megfelelő számítások alapján az elkészült munkák értéke vonatkozásában mintegy 9.000.000 forint különbséget állapított meg. Az tehát a perben nem volt vitás, hogy a ténylegesen elkészült munkákat a felperes nem a piaci áron számolta el, a valóságos piaci áron történő elszámolás nyilvánvalóan kisebb költséget, kisebb vissza nem térítendő támogatási összeget jelentett volna a számára. A szakértői vélemények azonban már a pályázati költségvetés benyújtásával kapcsolatban is megállapították a hamis adatszolgáltatást, már az ajánlattételi költségvetésben a munkatételek magasabb egységárral szerepeltek, mint az építőipari normagyűjteményben szereplő referencia árak, holott a referencia árak figyelembe vétele a jogszabályi előírás volt. Arra is adat merült fel, hogy a pályázathoz csatolt költségvetés nem az engedélyezett kéthajós új raktáracsarnok építési munkáiról készült, erre tekintettel az ott szereplő költségvetési adatok, illetve a zárójelentésben bemutatott adatok, költségek nem voltak egymásnak megfelelőtethetők, erre tekintettel került sor a DARFÜ mint Közreműködő részéről műszaki szakértő bevonására és helyszíni ellenőrzésekre. Az eljárta bíróságok a Kúria álláspontja szerint helytállóan állapították meg a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, hogy a felperes szerződésszegést követett el és ennek alapján az alperesnek az ÁSZF 9.2.2. i) és k) pontjára tekintettel jogszerű volt a támogatási szerződéstől történő elállása. A felperes mind a támogatási igény benyújtásakor, mind pedig a projekt lezárásakor a támogatási döntést érdemben befolyásoló, valótlan, hamis adatot szolgáltatott.

- [11] A felperes a felülvizsgálati kérelmében utalt arra is, hogy amennyiben a bíróság az általa felkért szakértő számszaki értékelését veszi figyelembe, úgy aránytalanul eltúlzott jogkövetkezmény a támogatási szerződéstől való elállás és a felperesnek a felvett előleg visszafizetésére való kötelezése. A Kúria egyetért a másodfokú bíróság által kifejtettekkel abban a körben, hogy a közpénzből, illetve uniós forrásból kapott támogatást a felperes, így a teljesítéshez, a teljesítés igazolásához és a támogatás elszámolásához a jogszabályok szigorúbb rendelkezéseket fűznek. A felperes által elkövetett

szabálytalanságok együttesen elérték azt a szintű szerződésszegést, amely alapján az ÁSZF idézett pontjai az alperes számára lehetővé tették a szerződéstől való elállást. Az elállás alapján a Ptk. 320. § (1) bekezdése szerint a szerződés megszűnt és az megalapozza a felperes elszámolási kötelezettségét.

[12] A felperes alaptalanul hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelmében, hogy a szabálytalansági eljárás lezárásával a nyomozati eljárást nem várta meg az illetékes hatóság. Ez nem jelentett akadályt mert, ha a szabálytalansági eljárás lezárásához szükséges bizonyítékok, szakértői vélemények már rendelkezésre álltak, az eljárást a hatóság a nyomozati eljárás befejeződése előtt is lezárhatta. Nem megalapozott a felperes hivatkozása arra sem, hogy a szabálytalansági eljárás lezárása előtt került volna sor az elállásra. Jogszerűen utalt arra a felperes, hogy az ÁSZF IX.2.i. pontja értelmében csak a szabálytalansági eljárás eredményeként állhat el a jogosult a szerződéstől, ha bebizonyosodik a valótlan hamis adatszolgáltatás. Kétségtelen, hogy az alperes korábban is küldött elállási nyilatkozatot a felperes részére, például 2012. július 19-én, azonban 2012. augusztus 13-án került sor a szabálytalansági eljárás lezárására és azzal egyidejűleg 2012. augusztus 13-án történt meg az elállás, ezt az 1/F/6. alatti okirat is igazolja. A korábbi nyilatkozatok esetleges jogszerűtlenségének nincs jelentősége az ügyben.

[13] A felperes feltehetőleg alappal hivatkozik arra, hogy a projekt megvalósítása során objektív nehézségek merültek fel, ez azonban a projekt pályázati eljárásában közölt hamis adatokra, illetve a záróprojekt előrehaladási jelentésében foglalt valótlan adatszolgáltatásra nem szolgálhat mentségül. A felperesnek erre tekintettel módjában lett volna a szerződés módosítását kérni az alperesi jogelődötől, azt a felperes sem vitatja, hogy erre ténylegesen nem került sor.

[14] A kifejtettek alapján a túlszámlázás pontos összegének nincs relevanciája az elállás jogszerűsége szempontjából, így a felperes által indokolt további bizonyításra sincs szükség. Nincs jelentősége annak, hogy a bíróság a szakértői vélemények közötti esetleges ellentmondásokat feloldja. Ahogy azt már az eljáró bíróságok helytállóan megállapították, a felperes kivitelezőjének mulasztása, az építkezéssel kapcsolatos dokumentáció hiányos volta a felperes terhére esik.

[15] A felülvizsgálati kérelem megalapozott abban a kérdésben, hogy a Kúria álláspontja szerint a jelen ügyben a felperesnek jogi érdeke fűződött ahhoz, hogy az elállás jogszerűtlenségére vonatkozóan megállapítási keresetet terjesszen elő, ez azonban a kereset érdemi alaptalanságára tekintettel az ügy elbírálását nem befolyásolta, emellett a másodfokú bíróság is részletesen

kifejtette álláspontját abban a kérdésben, hogy az elállás jogszerűtlensége a felperesi keresetnek megfelelően megállapítható-e.

[16] A kifejtettek alapján a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson eljárva a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[17] A felperes a felülvizsgálati eljárásban pervesztes lett, az alperes azonban a felülvizsgálati tárgyaláson nem jelent meg és írásbeli ellenkérelmet sem terjesztett elő, így a felülvizsgálati eljárással perköltsége nem merült fel, az erről való határozathozatalt, ezért a Kúria mellőzte.

Budapest, 2017. május 9.

Dr. Wellmann György s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző